

ENGELN, Fred, toneelspeler, regisseur en toneel-
pedagoog (Antwerpen 23 december 1912 - Stuttgart
4 december 1967).

Aanvankelijk voorbestemd voor een militaire loop-
baan, kwam Fred Engelen in 1936 als acteur bij
de Koninklijke Nederlandse Schouwburg (KNS)
te Antwerpen, waar hij onder de leermeesters Char-
les Gilhuys en Joris Diels tot regisseur werd opge-
leid. In 1942 was hij de drijvende kracht bij de op-
richting van het Jeugdtheater te Antwerpen en in
1947 werd hij de eerste directeur van de Studio van
het Nationaal Toneel. Ondertussen was hij af en
toe als regisseur werkzaam bij het beroepstheater,
vaak met zijn echtgenote, de actrice Tine Balder.
In 1961 verliet hij België voor een professoraat in
de dramatiek aan de Universiteit van Stellenbosch

(Zuid-Afrika), waar hij de afdeling drama organiseerde en mede het beleid hielp te bepalen voor de structuur van het Zuidafrikaanse beroepstheater. Fred Engelen behoort tot de eerste Vlaamse theaterpractici die zich de internationale vakliteratuur en -theorie eigen hebben gemaakt. In samenwerking met Herman Teirlinck heeft hij een generatie acteurs voorbereid op een moderne theatermentaliteit met de beschikking over een gefundeerde techniek, in staat tot het verwerven van een moderne stijl, voor het eerst een serie vaklieden die wellicht ook kunstenaars kunnen zijn. Zijn „ontdekkingen” liggen op het gebied van de verwaarloosde eigen dramatiek: C. Huyghens' Trijntje Cornelis (2 december 1950, KNS, Antwerpen), Colijn van Rijsssele's Spiegel der Minnen (22 oktober 1959, KNS, Antwerpen). Zijn bewuste concentratie op esthetisch-stilistische duidelijkheid liet hem echter onverschillig blijven voor het engagement van het theater.

WERKEN: *Referaat*, in *Toneelproblemen* (1959, p. 7-33); - *Bijdragen tot het begrip spel*, in de tekstuitgave van *De Spiegel der Minnen* (1959); - *De kansen voor jonge Vlaamse spelers*, in *Het Toneel*, nr. 1 (1961, p. 35-38).

LITERATUUR: A. Rutten, *In memoriam Fred Engelen*, in *Het Toneel/teatraal*, nr. 6 (1967, p. 304-305).

CARLOS TINDEMANS